

Příloha 2: Průběh jednotlivých obřadů podle Uvedení do křesťanského života (UDKŽ)

1. stupeň: Obřad přijetí do katechumenátu a obřady během katechumenátu (cca 3 leté období)

Předpoklady:

- úmysl stát se křesťanem, pohnutky jsou již očištěny
- přijetí počáteční zvěsti o živém Bohu a základů víry v Krista Spasitele
- začalo jejich obrácení a jejich víra
- mají smysl pro to, co je církev; přišli do styku s knězem nebo s některými členy společenství
- byli na tento liturgický obřad připraveni

Na obřadech by se měla aktivně podílet celá obec věřících (přátelé, rodinní příslušníci, katechisté a kněží.

Zájemce představuje „ručitel“

OBŘAD PŘIJETÍ DO KATECHUMENÁTU

OBŘAD PŘIJETÍ DO KATECHUMENÁTU			
Úvodní oslovení <i>koná se před kostelem</i>	Žadatelé, ručitelé a společenství věřících se shromáždí před kostelem (či na jiném vhodném místě) a celebrant je přátelsky pozdraví. Vyjádří radost církve a ručitelé i přátelům připomene, na základě jakých zkušeností se žadatel vydal na svou duchovní cestu. Pak vyzve ručitele a žadatele, aby předstoupili.		
Vstupní dialog <i>koná se před kostelem</i>	Celebrant se obrací na žadatele, volá je jménem, oni odpovídají „jsem připraven“. Co žádáte od církve Boží? ... Proč...	Otázky volí celebrant dle první odpovědi žadatele.	
Veřejné přihlášení ke katechumenátu <i>koná se před kostelem</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Celebrant oslovuje žadatele, naznačuje, co bude jeho úkolem v katechumenátu (dobře se seznámit s evangeliem a sžít se se společenstvím církve) a ptá se, zda je žadatel ochoten se o to snažit. ▪ Celebrant oslovuje ručitele, zda může potvrdit, že žadatel přichází s dobrým úmyslem. ▪ Celebrant oslovuje shromáždění, zda chce přijmout žadatele do svého společenství a je ochotno mu pomáhat. ▪ Všichni odpovídají „Ano“ ▪ Celebrant žehná Bohu za to, že přivedl žadatele do tohoto společenství. 	V první části – vysvětlení účelu katechumenátu, může celebrant použít vlastní slova.	Žadatel zde poprvé veřejně potvrzuje svůj závazek.

<p>Označení křížem</p> <p><i>koná se před kostelem</i></p>	<p>Celebrant vysvětluje smysl označení křížem, označuje žadatele křížem a pronáší slova: <i>Označuji vás znamením Ježíše Krista ukřižovaného. Učte se jej znát a následovat, a jeho láska bude vaší silou.</i> Poté označí žadatele křížem i ručitel.</p> <p>Dále může následovat označení křížem na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uších: aby vždy slyšel hlas Kristův ▪ očích: aby ustavičně hleděl na Krista ▪ ústech: aby vždy vyznával Krista ▪ srdci: aby v něm bydlel Kristus ▪ ramenou: aby na sebe vzal jeho Kristovo ▪ nad katechumeny: Žehnám vás křížem ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého, abyste žil v Kristu nyní i na věky věků. Žadatel: Amen. <p>Obřad končí modlitbou celebranta, kterou se vyprošuje katechumenovi, aby mu byl kříž pevnou záštitou, nebo aby se Kristus stal jeho silou a životem apod.</p>	<p>Označení křížem na dalších částech těla lze vynechat. Závěrečná modlitba tohoto obřadu má více variant.</p>	<p>SIGNATIO – tento obřad je znamením Boží lásky a síly k Jeho následování.</p> <p>Označení křížem mohou provést i katechisti.</p> <p>Závěrečná modlitba má dvě varianty. První pochází z GeV, druhá modlitba má novou kompozici, méně teologickou a poněkud moralizující, přizpůsobenou nové situaci katechumena v jeho následování Krista.</p>
<p>Uvedení do shromáždění věřících</p> <p><i>koná se před kostelem</i></p>	<p>Celebrant pozve katechumeny, aby spolu s ostatními vešel do kostela do shromáždění věřících.</p>		<p>Od této doby se katechumen účastní stolu Božího Slova (OICA 90)</p>
<p>Bohoslužba slova</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kněz krátce okomentuje významu Božího slova, které církev hlásá a kterému naslouchá ▪ ve slavnostním průvodu se přinese kniha Písma svatého, může se okouřit kadidlem ▪ čtení (Vyjití Abraháma Gn 12,1-4a) ▪ mezizpěv (Ž 33 – část; Blaze lidu, který si Hospodin vyvolil za svůj majetek) ▪ zpěv před evangeliem: Našli jsme Mesiáše, to je Krista ▪ evangelium: Jan 1, 35 – 42: Janovi učedníci jdou za Ježíšem, Ježíš dává Šimonovi nové jméno ▪ homilie 	<p>Texty je možné zvolit jiné.</p>	<p>Antifona zní (v českém překladu UDKŽ není): „Přijďte, moje děti a poslouvejte mne. Naučím vás bázni před Pánem.“ (srov. Ž 33 (34)).</p>
<p>Darování knihy Nového zákona</p>	<p><i>Dáváme vám Písmo svaté a přejeme vám, abyste v něm vždycky našel světlo a útěchu.</i></p>	<p>Obřad se může vynechat, místo Nového zákona může katechumen dostat křížek...</p>	

Prosby za katechumena	Přímlyvy, které čte lektor, jsou zaměřeny na potřeby katechumena a za farní společenství, které mu má pomáhat.		
Závěrečná modlitba	Celebrant má ruce vztažené nad katechumena a prosí Boha za něj, za dary, které potřebuje k projití katechumenátem až ke koupeli znovuzrození a k připočtení k zástupu vyvolených... Katechumen odpovídá: Amen	Modlitba má dvě varianty, druhá je zaměřena na člověka jako na obraz Boží.	První varianta závěrečné přímlyvné modlitby za katechumena pochází z GeV, druhá připomíná stvoření muže a ženy jako obrazu Božího, který musí být obnoven.
Propuštění katechumena	Celebrant připomene radost nad přijetím, povzbudí ho, aby žil podle slyšeného Božího slova a propustí ho. K. odpovídá „Bohu díky“		
<i>Po skončení může následovat slavení eucharistie, na které by katechumen neměl být přítomen, nebo se alespoň aktivně neúčastní žádné liturgické služby.</i>			
OBŘADY BĚHEM KATECHUMENÁTU			
Mělo by se jich účastnit celé církevní shromáždění, které se podílí na uvedení do křesťanského života: kněží, jáhni, katechisti, ručitelé, kmotři, přátelé, rodinní příslušníci			
Bohoslužby slova souvisejí s katechezí	Mají se konat v neděli. Bohoslužby slova navazují na katecheze, součástí mohou být menší exorcismy, ukončeny mohou být žehnáním. Mají pomoci umožnit předávané nauce, aby vnikla do duše. Mezi tématy katechezí by neměla chybět: etika vlastní Novému zákonu, odpouštění křivd a pomluv, vědomí hříšnosti a potřeby pokání, povinnosti, které má křesťan plnit ve světě atd.; modlitba a její cesty; vysvětlení liturgických znamení a průběhu liturgického roku; uvádění do náboženského života celého společenství.	Účelem bohoslužeb slova je poučení katechumenů i potřeby celého společenství	Všechny uvedené obřady (bohoslužby slova, menší exorcismy) jsou převzaty z Traditio Apostolica.
Menší exorcismy	Koná kněz, jáhen nebo biskupem pověřený katechista zpravidla během bohoslužby slova, případně na začátku či na konci katechetických shromáždění, nebo i soukromě. UDKŽ uvádí 11 variant modliteb, všichni přítomní na ně odpovídají „Amen“.	Prosebné a pozitivní modlitby, které mají před oči katechumenů postavit pravý stav duchovního života, zápas mezi tělem a duchem, význam odřikání a dosažení blahoslavenství Božího království a neustálou nutnost Boží pomoci	

Žehnání	<p>Udílí kněz, jáhen nebo biskupem pověřený katechista.</p> <p>Modlitba se pronáší s rukama vztaženými nad katechumena. Na konci modlitby přistupují katechumeni k žehnajícímu a on na ně vkládá ruku. UDKŽ uvádí 9 variant žehnacích modliteb.</p> <p>Uděluje se na konci bohoslužby slova, na konci katechetického shromáždění nebo individuálně.</p>	<p>Ukazují Boží lásku a péči církve, dodání odvahy, radosti a pokoje v těžkostech cesty, po níž jdou</p>	
Přechodové obřady	<p>Předání symbolů víry a obřad Efeta se konají způsobem popsaným na dalším stupni cesty k přijetí iniciačních svátostí.</p> <p>Mazání olejem je možné učinit několikrát, zpravidla v závěru bohoslužby slova. Užívá se oleje posvěceného biskupem nebo ho může kněz posvětit těsně před mazáním. Maže se na obě ruce nebo na prsou.</p> <p>Modlitba: <i>Olej, kterým vás mažu, je znamením síly. Vaší silou ať je Kristus, náš Pán a Spasitel, neboť on žije a kraluje na věky věků.</i></p> <p>Jde o sílu k následování Krista.</p>	<p>Pokud je katechumenát odstupňovaný podle náročnosti výuky, je možné naznačit tyto přechody příslušnými obřady. Lze sem zařadit předání Vyznání víry, modlitby Páně, vykonat obřad Efeta, případně vykonat obřad mazání olejem katechumenů.</p>	
<p>Poznámka: Pro obrácené z pohanských bohoslužeb existují ustanovení pro zřeknutí se nekřesťanské bohoslužby (OICA 78 – 81). Forma a způsob provedení tohoto zřeknutí se dána místní biskupskou konferencí. Totéž se týká i dávání křesťanského jména (OICA 88).</p>			

2. stupeň: Obřad zařazení mezi čekatele křtu (obřad vyvolení, obřad zapsání jména) a období očišťování a zasvěcování do křesťanské praxe, bezprostřední příprava na křest

Zařazení mezi čekatele křtu: na začátku postní doby, o první neděli postní po homilii, nejlépe v kostele

Období očišťování a zasvěcování do křesťanské praxe: po dobu postní, má charakter duchovní obnovy, obsahuje skrutinia (3., 4. a 5. neděle postní), případně svěřování pokladů církve (po 1. a 3. skrutiniu)

Bezprostřední příprava na křest: koná se zpravidla na Bílou sobotu a obsahuje obřady Složení vyznání víry, obřad Efeta, volbu křesťanského jména a mazání olejem

Předpoklady:

- vyžaduje se osvícená víra a rozhodná vůle přijmout svátosti církve
- vyžaduje se vůle vnitřně porozumět Kristu i církvi a očekává se, že učiní velký pokrok v upřímném sebepoznání, ve vážném zpytování svědomí a v pravém pokání

OBŘAD ZAŘAZENÍ MEZI ČEKATELE KŘTU – koná se po homilii			
Představení čekatele křtu	<p>Ten, kdo vedl katechumenát, představuje knězi (celebrantovi) katechumena s prosbou, aby byl po náležité přípravě a po absolvování skrutinií připuštěn ke slavení iniciačních svátostí.</p> <p>Hlavní celebrant se obrací na kmotra o vydání svědectví, že katechumen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozorně naslouchal Božím slovu hlásanému v Církvi ▪ ochotně přijímá Boží slovo a snaží se podle něho žít ▪ usiluje, aby žil a modlil se ve společenství církve <p>Poté se může zeptat i všech přítomných na potvrzení, že se katechumen připravuje na svůj křest a na život v církvi poctivě a svědomitě.</p>	<p>Účelem je potvrdit všem, kteří měli podíl na přípravě katechumena, že je způsobilý k přijetí iniciačních svátostí.</p> <p>dochází ke jmenování kmotrů, kteří přistupují s katechumeny, podávají o nich svědectví a mohou s nimi zapsat své jméno</p> <p>Kmotr a společenství věřících dosvědčuje katechumenovu způsobilost.</p>	<p>Obřad se koná po homilii na texty 1. neděle postní cyklu A, které jsou velmi vhodné pro tuto příležitost. Církev neskrývá před vyvolenými jejich sklony ke hříchu (Gn 2, 7-9; 3, 1-7 v prvním čtení o selhání prvních lidí). Ačkoliv však muž a žena byli přemoženi ďáblem, Ježíš, naše hlava, přemohl všechna jeho pokušení (Mt 4, 1-11 – evangelium o pokušení na poušti). Druhé čtení je pozitivní a povzbuzující: kde narostl hřích, tam Boží milost přetékala o to více (Ř 5, 12-19).</p>
Potvrzení žádosti ze strany katechumena	<p>Celebrant se obrací na katechumena a ptá se ho, zda chce mít plnou účast na životě Kristovy církve a přijmout svátosti. Poté může následovat zapsání jména do seznamu čekatelů křtu.</p>	vyžaduje se osvícená víra a rozhodná vůle přijmout svátosti církve	
Přijetí mezi čekatele křtu	<p>Celebrant krátce vyloží význam tohoto obřadu a obrátí se na katechumena, kterému ohlásí přijetí mezi čekatele křtu a oznámí, že bude pokřtěn, biřmován a přijímat tělo a krev Páně.</p> <p>Poté se obrací ke kmotrovi a povzbuzuje ho k pomoci katechumenovi. Kmotr vkládá ruku na rameno svěřence.</p>	v homilii nebo během obřadu má celebrant objasnit náboženský a církevní charakter „vyvolení“, obrací se jak na katechumeny, tak také na shromážděné věřící	

Prosby za čekatele křtu	Přímluvy s úvodní modlitbou a jednotlivými prosbami za katechumena a jeho prožití bezprostřední přípravy na křest, za celé společenství, za kmotra, rodinu, celou farnost a za ty, kteří se pro křest nemohou rozhodnout. Při závěrečné modlitbě celebrant vztahuje ruce .	OICA uvádí dvě varianty přímluv, odpověď je: Prosíme tě, vyslyš nás.	Všeobecné přímluvy zahrnují Gelasiánskou modlitbu: Bože, který xxxxxxx
Propuštění čekatele křtu	Celebrant propustí čekatele modlitbou, kdy jim připomíná jejich vyvolení Kristem a vyprošuje dary pro dokončení přípravy. Čekatel pak odchází, ostatní mohou slavit mši svatou, která začíná přímluvami za církve a celý svět a pokračuje přinášením darů.		

OBDOBÍ OČIŠŤOVÁNÍ A ZASVĚCOVÁNÍ DO KŘESŤANSKÉ PRAXE

První skrutinium slaví se o 3. neděli postní Evangelium z cyklu A: O samařské ženě a vodě života (Ježíš je živou vodou)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skrutinium začíná homilií, ve kterém celebrant vyloží smysl prvního skrutinia. ▪ Tichá modlitba: jsou k ní vyzváni věřící i čekatelé křtu, ti si na znamení kajícího mohou kleknout. Jde o vyprošování ducha kajícího, správné chápání hříchu a pravou svobodu Božích dětí. ▪ Prosby za čekatele křtu: kmotr vkládá pravou ruku na svého svěřence, všichni stojí – prosby za čekatele křtu, celé společenství a za svět za změnu smýšlení, poznání hříchu a pomoc Ducha Svatého ▪ Exorcismus: modlitba za vysvobození čekatele křtu od ducha zla. Vložení ruky celebranta na čekatele, pak modlitba se vztazenými rukama: adresovaná Ježíši, prameni živé vody. ▪ zpěv žalmu ▪ propuštění čekatele křtu. 	<p>Účelem skrutinia je očišťovat mysl i srdce čekatelů křtu, posilovat je proti pokušení a pomáhat jim, aby uzrál jejich správný úmysl a povzbuzovat je, aby niterněji lnuli ke Kristu a rozhodněji pokračovali ve snaze milovat Boha.</p> <p>Věřící i čekatelé křtu se modlí a vyprošují:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ducha kajícího ▪ správné chápání hříchu ▪ pravou svobodu Božích dětí <p>Součástí skrutinií jsou exorcismy: jejich účelem je vyprošťovat z následků hříchu a z Dáblského vlivu, posilování na duchovní cestě a otevírání srdce k přijetí Spasitelových darů.</p> <p>Biblické texty pomáhají vyvolenému získávat hluboké a niterné pochopení Krista Vykupitele. V prvním jde o Krista jako o živou vodu.</p>	<p>Vybraný model skrutinií pochází z GeV.</p> <p>První skrutinium následuje po homilii při slavení eucharistické bohoslužby. Evangelium o setkání se samařskou ženou popisuje tajemství vody a obnovy chrámu a bohoslužby. Homilie by se měla zaměřit na obnovu, kterou přinesl Ježíš a která začala již v Káně, kde Ježíš proměnil vodu ve víno (J 2, 1-11), Pokračuje dialogem s Nikodémem o nové osobě narozené z vody a z Ducha (J 3, 1-10), zdůrazňující J 3, 15-16: „Syn člověka sestoupil z nebe, aby každý, kdo v něj věří, měl život věčný.“ V dialogu se Samaritánkou se voda stává nositelkou milosti; kdokoliv ji pije, nebude již nikdy žíznit. Bude zde nový chrám tvořený všemi pokřtěnými, nová bohoslužba v duchu a v pravdě. Evangelium je spojeno s prvním čtením (Ex 7, 3-7): voda z hory Choreb zachraňuje lidi na poušti. Pro pokřtěné byla Boží láska vylita do jejich srdcí skrze dar Ducha Svatého (Ř 5, 1-2, 5,8 – druhé čtení).</p> <p>Přímluvy zahrnují novou modlitbu, která odkazuje na vodu, která obnovuje a uzdravuje.</p>
---	---	---	---

<p>Druhé skrutinium</p> <p>slaví se o 4. neděli postní</p> <p>Evangelium z cyklu A: Uzdravení slepého od narození (Ježíš je světlo světa)</p>	<p>Průběh je stejný jako u prvního skrutinia. Prosby za čekatele křtu jsou orientovány na jeho svatý a spravedlivý život a vydávání věrohodného svědectví slovu Božímu. Modlitba celebranta při udělování exorcismu (se vztaženými rukama) je adresována Ježíši, pravému světlu, které osvěcuje každého člověka.</p>		<p>Evangelium 4. neděle o uzdravení slepého vypráví vyvoleným, co se s nimi děje. Jejich oči se začínají otevírat ze tmy do světla a oni se stávají osvětlenými. Jako David byl vyvolen a pomazán na krále (1 Sam 16, 1-4, 6-7, 10, 13), tak pokřtění budou vyvoleni a pomazáni Bohem. Pokřtění vstanou ze smrti a Kristus jim dá světlo (Ef 5, 8-15 – druhé čtení).</p> <p>Modlitba exorcismu se odvolává na muže, který se narodil slepý a na světlo udělené iniciačními svátostmi.</p>
<p>Třetí skrutinium</p> <p>slaví se o 5. neděli postní</p> <p>Evangelium z cyklu A: O vzkříšení Lazara (Ježíš, dárce věčného života)</p>	<p>Průběh je stejný jako u prvního skrutinia. Prosby za čekatele křtu jsou orientovány na převedení ze smrti do života a účast ve svátostech na Kristově smrti a vzkříšení. Exorcismus: modlitba je adresována nebeskému Otci jako prosba za vysvobození z moci smrti a z moci ducha zla a za jeho vzkříšení.</p>		<p>Čtení 5. neděle se zaměřují na cíl, ke kterému vyvolení směřují. Evangelium obširně vypráví o Lazarovi, předobrazu Ježíšova zmrtvýchvstání a těch, kteří jsou pokřtěni a jsou povoláni k novému životu (J 11, 1-45). Druhé čtení oznamuje, že Duch Ježíše, který vstal z mrtvých, v nás sídlí (Ř 8, 8-11).</p> <p>Modlitby exorcismu opakují tato témata. Měli bychom si povšimnout, že preface nedělí těchto skrutinií vycházejí z témat čtení, <i>Memento</i> je modlitbou zvláště za kmotry, <i>Hanc igitur</i> uvádí jména těch, kteří budou pokřtěni. Pro ty, kteří již byli pokřtěni a mají účast na Eucharistii, opakuje antifona před přijímáním téma evangelia.</p>
<p>Svěřování pokladů církve (prastarých dokumentů víry a modlitby):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Symbolum</u> (tj. Vyznání víry) ▪ <u>Modlitba Páně</u> (pro ty, kdo přijmou ducha Božího Synovství) 	<p><u>Svěření Symbola:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čtení (text Dt 6, 1-7) a homilie ▪ výzva, aby čekatel předstoupil před shromáždění, jeho oslovení a výzva: ... Otevřete se Božím tajemstvím, přijměte tuto víru a naplňte ji svým životem ▪ celebrant recituje Vyznání víry ▪ modlitba za čekatele křtu: celebrant k ní vyzývá a věřící, poté se sám se vztaženými rukama modlí nad čekatelem <p><u>Svěření Modlitby Páně:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ čtení (text Oz 11, 1.3-4.8c-9) a mezizpěvy ▪ čekatel předstoupí na výzvu celebranta před shromáždění a vyslechne spolu 	<p>Děje se v případě, že k němu nedošlo již během katechumenátu.</p> <p>Obřad svěření Symbolu se koná v týdnu po prvním skrutiniu. Smyslem je, aby se vyvolený vyznání víry naučil nazpaměť a později ho veřejně složil ještě před přijetím křtu.</p> <p>Obřad svěření modlitby Páně se koná v týdnu po třetím skrutiniu. Smyslem je vyznat ducha synovství.</p>	<p>Vyznání víry celebrant zakončí Gelasiánskou modlitbou: Věčného a nejpravedlivějšího</p> <p>Obřad svěření modlitby Otče náš zahrnuje v úvodní modlitbě oraci: Omnipotens sempiternus Deus, qui ecclesiam tuam nova semper prole fecundas z GV.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> s ostatními evangelium ▪ evangelium Mt 6, 9-13 o Ježíšově předání modlitby Otče náš učedníkům ▪ homilie o smyslu a významu modlitby Páně ▪ Modlitba za čekatele křtu (tichá modlitba věřících, poté se modlí celebrant se vztaženýma rukama o připojení vyvoleného k Božímu lidu. 		
BEZPROSTŘEDNÍ PŘÍPRAVA NA KŘEST			
Shromáždění čekatelů na Bílou sobotu, den věnovaný usebranosti a modlitbě. Při něm se mohou konat tyto obřady:			
Složení vyznání víry a obřad Efeta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čtení Mt 16, 13-17 (Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha!) nebo J 6, 35.63-71 (Ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života) nebo, koná-li se obřad Efeta, čte se Mk 7, 31-37 (uzdravení hluchého). ▪ krátká homilie ▪ Efeta: celebrant se palcem dotýká pravého i levého ucha a rtů zavřených úst čekatele křtu a říká: Efeta, to jest „Otevři se“: k chvále a slávě Boží vyznávejte víru, kterou jste přijali. ▪ modlitba k složení vyznání víry: říká ji celebrant s rozepjatýma rukama ▪ složení vyznání víry čekateli 	<p>připravuje na vyznání víry při křtu a poučuje o poslání hlásat evangelium</p> <p>Součástí obřadu vyznání víry může být obřad Efeta, nebo také nemusí.</p> <p>Vyznání víry se recituje takové, které čekatel obdržel (může to být apoštolské nebo nicejskokonstancijské).</p>	<p>Modlitba ke složení vyznání víry je nová a je inspirována GeV: Da, quaesumus, Domine, electis nostris, qui consiiium caritatis tuae.</p> <p>Obřad Efeta vyjadřuje potřebu milosti Boží, aby byl člověk schopen naslouchat Božímu slovo a hlásat ho.</p>
Volba křesťanského jména	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čtení: Gn 17, 1-7 (Tvé jméno bude Abrahám), nebo Iz 62, 1-5 (Obdaří tě novým jménem) nebo Zj 3, 11-13 (Napíšu na něho svoje nové jméno) nebo Mt 16, 13-18 (Ty jsi Petr) nebo J 1, 40-42 (budeš se jmenovat Kéfas) ▪ volba jména: čekatel oznámí vybrané jméno a celebrant potvrdí: N. od nynějška se budete jmenovat N. , pokud se jméno nemění, celebrant vyloží křesťanský smysl jména čekatele 	Čekatel dostává nové jméno, pokud se tak nestalo při přijetí do katechumenátu. Lze to nahradit i tím, že bude vyložen křesťanský smysl jména, které čekatel dostal od rodičů.	
Mazání olejem katechumenů	Mazání olejem na prsou nebo na obou rukou nebo i na jiných částech těla. Doprovází ho modlitba o oleji jako znamení síly: Vaší silou ať je Kristus, náš Pán a Spasitel, neboť on žije a kraluje na věky věků.	Obřad se koná samostatně nebo jako příprava nebo jako potvrzení složení vyznání víry.	

3. stupeň: Přijetí iniciačních svátostí a mystagogie

Hlavním dnem pro přijetí iniciačních svátostí je velikonoční vigilie. Svátosti se udělují po homilii.

KŘEST

<p>Výzva k modlitbě a Litanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyvolený spolu se svým kmotrem přistoupí ke křtitelnici. ▪ Celebrant osloví přítomné a vyzve je k modlitbě (může použít vlastních slov), jde o vysvětlení smyslu modlitby litaní. ▪ Následují litanie, ve kterých se mohou vyvolávat i jména svatých, titulárního světce kostela, místního patrona a křestních patronů těch, kteří přijímají křest. 		
<p>Svěcení vody</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ celebrant pronáší modlitbu nad vodou určenou ke křtu – mimo Velikonoce; v závěru se vody pravou rukou dotýká a prosí, aby do křestního pramene sestoupila síla Ducha Svatého, aby všichni, kdo budou ve křtu spolu s Kristem pohřbeni, s ním také vstali ze smrti k životu. ▪ druhý způsob: obsah modlitby má stejný účel, modlitba probíhá dialogicky. V anamnetické části se celebrant postupně obrací k Bohu Otci, k Jednorozenému Synu a k Duchu Svatému a připomíná jejich skutky. Všichni mezi jednotlivými částmi volají: Požehnaný jsi, Bože, navěky. V epikletické části prosí celebrant za posvěcení vody s ohledem na její účinky a všichni mezi tím volají: Prosíme Tě, vyslyš nás. ▪ třetí způsob: Modlitba je dialogická, celebrant se obrací k nebeskému Otci celkem třemi prosbami, v nichž připomíná dílo Otce, Syna a Ducha Svatého a poslání křesťanů. Všichni mezi tím provolávají: Požehnaný jsi, Bože, navěky. V epikletické části je stručná prosba o posvěcení vody, aby se z ní narodil nový služebník povoláný k životu věčnému. 	<p>Obsah modlitby nad vodou: připomíná velké Boží skutky od počátku světa a stvoření lidského pokolení, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stvoření vody, nad kterými se vznášel Duch a vložil do ní život a požehnaní ▪ v přivalech potopy byl zničen hřích a voda se stala znamením nové spravedlnosti a nového života ▪ vyvedení z egyptského otroctví Rudým mořem ▪ Ježíšův křest v Jordánu – pomazání Duchem svatým ▪ na kříži – vytrysknutí krve a vody z probodeného srdce ▪ po zmrtvýchvstání – prikázání učedníkům jít, učit a křtít. <p>V epikletické části je prosba o otevření pramene vody tryskající do života věčného pro církev, učinění vody znamením milosti jednorozeného Syna a obnovu člověka Duchem svatým k Božím obrazu a dar účasti na Božím životě.</p> <p>.</p> <p>Druhá formule se obrací na jednotlivé osoby Boží Trojice a děkuje za:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stvoření vody, která očišťuje a dává život (Otec) 	<p>Formule požehnání vody, inspirovaná GeV, je moderní kompozicí a je srozumitelnější a výstižnější. Připomíná předobrazy křtu a sama o sobě živou katechezi.</p> <p>Z pastoračních důvodů a pro povzbuzení spoluúčasti věřících byly vytvořeny dvě další formule s aklamacemi. Bohužel, tyto nové formule nevyjadřují předobrazy naznačující vody křtu. Proto je lepší užít první formuli a vložit do ní aklamace po každém předobrazu.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v době velikonoční: voda je posvěcena, celebrant a věřící se modlí pouze anamnetickou částí 2. nebo 3. způsobu a místo svěcení vody celebrant říká modlitbu, ve které pouze sděluje, že nový služebník se narodí z Ducha a požehnané vody. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ze srdce Ježíše vytekla na kříži krev a voda a z jeho smrti a vzkříšení se zrodila církev (Syn) ▪ pomazání Duchem při Ježíšově křtu (Duch Svatý) <p>Prosba za posvěcení vody a její účinky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ smytí každého hříchu a přijetí za Boží děti, které dostávají život ▪ ponoření do smrti a vzkříšení Kristova a podobnost s ním ▪ narození z Ducha Svatého a začlenění do Božího lidu 	
<p>Zřeknutí se zlého, mazání olejem katechumenů a vyznání víry</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Celebrant pokládá čekatelům křtu jednu nebo tři otázky, ve kterých ze zřikají ducha zla a toho, co působí a čím se pyšní. V textu otázek třetího způsobu je zmínka i o svobodě dětí Božích a tendenci hříchu ovládnout člověka. ▪ mazání olejem: celebrant sděluje jeho význam – olej jako znamení síly, silou křesťanů má být Kristus. Mazání se dělá na prsou nebo na rukou či na jiných částech těla. ▪ Vyznání víry: Tři otázky týkající se víry ve tři božské osoby, čekatelé odpovídají „Věřím“. 	<p>Jsou možné tři způsoby. Vyvolený musí učít rozhodný krok, ve kterém se úplně zřekne hříchů a Satana a navždy zakotví v příslibech Spasitelových a v tajemství Trojice. Toto rozhodnutí má uzrát během katechumenátu. Jde o uzavření nové smlouvy s Kristem.</p> <p>Mazání olejem katechumenů může být součástí bezprostřední přípravy na Bílou sobotu. Toto mazání naznačuje potřebnost Boží síly, aby čekatel křtu překonal vazby minulého života a protivenství ze strany Dávla, které by mu mohly bránit v novém životě.</p>	<p>První formule je jednoduchou větou s jednoduchou odpovědí: „Věřím“.</p> <p>Druhá formule je Galasiánská.</p> <p>Třetí je více konkrétní a je tak velmi užitečná.</p> <p>Tyto formule mohou být přizpůsobeny podle rozhodnutí biskupských konferencí.</p> <p>Slovo „pompae“, které pochází z řecko-románské kultury, není snadno přeložitelné do moderních jazyků. Znamená nejen touhu, ale něco, co je obzvláště potěšením, modlářským průvodem(?), konzumismem.</p> <p>Francouzský překlad „séduction“ by mohl omezit toto slova na sexuální význam.</p> <p>Pomazání olejem se děje před odřeknutím se zla, ale může být umístěno i po něm, v závislosti na různých obřadech. Když předchází zřeknutí se zla, pomazání značí sílu potřebnou k zřeknutí se zla, to je jeho role podle GeV.</p> <p>Vyznání víry: navzdory rozšířené praxi křtu dětí, byla dotazovací formule na víru ve tři božské osoby s trojím ponořením udržena v církvi až do 8. století. V Gelasiánu je formule: Já tě „baptizo“ (ponořuji)... Otázky na víru byly opravdovým dialogem s kmotry. Nahrazení těchto otázek novou formulí je legitimní. Můžeme se však ptát, proč OICA, obřad určený dospělým,</p>

			neobnovila tázací formulí, která vyjadřuje dar víry a jeho činné přijetí . Můžeme snad říci, že teologie příliš orientovaná (upevněná) na látku a formu svátostného znamení brání možném a velmi krásné obnově původní formy křestního ritu.
Křest	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trojí polítí vodou a křest ve jméno Nejsvětější Trojice: N, já vás křtím ve jménu Otce <i>polítí</i> i Syna <i>polítí</i> i Ducha Svatého <i>polítí</i> Kmotr má přitom vloženu pravou ruku na pravém rameni křtěnce ▪ Krátké zvolání lidu biblickým veršem (jejich výčet uvádí čl. 221) nebo následuje vhodný zpěv vyjadřující radost, vděčnost a děkování za přijatou Boží milost. 		Křest je udělován formulí: Já tě křtím... Křest může být proveden buď ponořením nebo polítím. Ponoření obnovuje přesný význam znamení: být narozen z vody a z Ducha. Když nově pokřtění vycházení z pramene, věřící vyjadřují svoji radost aklamací nebo písní.
Závěrečné křestní obřady: Pomazání křížmem (nekoná se, pokud po křtu následuje biřmování) Obléknutí bílého roucha Předání hořící svíce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pomazání křížmem: modlitba celebranta, kde připomíná pomazání Ježíše Krista na kněze proroka a krále, a protože křtěnce Bůh přijal do společenství svého lidu a on patří Kristu navěky, označuje posvátným olejem i jeho. <i>Pomazání se děje křížmem na temeni hlavy.</i> ▪ Obléknutí bílého roucha: modlitba celebranta, při které obléká kmotr pokřtěnému bílé roucho. V modlitbě celebrant připomíná, že Bůh oblékl křtěného v Krista a učinil z něho nového člověka. Bílé roucho je znamením této důstojnosti. Křtěný má úkol donést ho bez poskvrny až před soud Ježíše Krista, aby měl život věčný. ▪ Předání hořící svíce: kmotr zapálí křestní svíci od paškálu a celebrant říká, aby křtěnec chodil vždy ve světle Kristově a žil z víry až do konce, aby mohl vyjít vstříc Kristu spolu se všemi svatými při jeho druhém příchodu. 	<p>Pomazání křížmem se děje pouze v případě, že je z nějakého zvláštního důvodu odděleno biřmování od křtu.</p> <p>Křížmo je olej, který světlí biskup na Zelený čtvrtek.</p>	<p>S pokřestním pomazáním se setkáváme v Traditio Apostolica. Toto pomazání, učiněné knězem křížmem na temeni hlavy naznačuje, co bylo svátostně provedeno. Viděli jsme formulí, která doprovázela toto pomazání v <i>De sacramentis</i> sv. Ambrože. Formule se udržela takto identická až do přítomného nového obřadu, který uvádí do Ambrožovy formule vztah ke sdílení pokřtěných kněžství Kristova, v souladu se Všeobecným úvodem, který vyjadřuje udělování všeobecného kněžství věřícím v této chvíli. Rubrika je oproti starobylé tradici vynechána, pokud následuje bezprostředně po křtu biřmování.</p> <p>Dva doplňující se obřady: oblečení do bílého roucha, které činí kmotři. Je použita stará formule. Ritus může být vynechán. Barva roucha může být také různá podle místních zvyklostí.</p> <p>Předání svíce je doprovázeno novou modlitbou: Světlo Kristovo facti estis...</p>

BIŘMOVÁNÍ

<p>Biřmování</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Celebrant osloví pokřtěného, kde připomene dary, které ve křtu dostal (osvobození z hříchu, dar nového života a přijetí do společenství Božího lidu). Pak zmíní důvod a význam pomazání na kněze, proroka a krále a vtisknutí pečeti daru Ducha Svatého a jeho účinky (naplnění silou, podobnost Kristu, schopnost vydávat svědectví o Ježíšově smrti a vzkříšení, schopnost být opravdovým členem církve a šíření království Božího skrze jeho víru a lásku). ▪ Celebrant vyzve k tiché modlitbě všechny věřící ▪ Celebrant vztáhne ruce nad všechny biřmovance a prosí Boha o seslání Ducha Utěšitele a jeho darů (podle Iz) ▪ Biřmovanec spolu s kmotrem, který mu dá ruku na pravé rameno, přistoupí k celebrantovi, který ho označí křížem palcem namoženým do svatého křížma se slovy: N, přijměte pečeť daru Ducha Svatého. ▪ Celebrant pozdraví biřmovance pozdravením pokoje: Pokoj vám. 	<p>Obvykle je biřmování udělováno bezprostředně ve spojení se křtem. Biskup, pokud nemůže být přítomen, deleguje pravomoc na kněze.</p>
------------------	---	---

SLAVENÍ EUCHARISTIE

<p>Slavení eucharistie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nově pokřtěný přináší dary k oltáři ▪ v eucharistické modlitbě se připomenou nově pokřtění a jejich kmotři ▪ nově pokřtění, kmotři, ti, kdo připravovali na křest a nejbližší příbuzní přijímají pod obojí způsobou ▪ krátká promluva o slavení eucharistie jako středu celého křesťanského života může být pronesena celebrantem před svatým přijímáním (před: „Hle, Beránek Boží“) 	<p>Slaví se podobně jako v Traditio Apostolica, nic zvláštního pro nově pokřtěné není přidáno. Přesto by se celebrant měl pokusit zdůraznit, že přijetí eucharistie je korunou iniciace.</p>
----------------------------	---	--

OBDOBÍ MYSTAGOGIE

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Po celou dobu velikonočních mají nově pokřtění (neofyti) vyhrazena spolu se svými kmotry zvláštní místa při nedělních bohoslužbách a je s nimi počítáno při homilii, případně při přímluvách. ▪ Na konci velikonoční doby se doporučuje vykonat s nimi závěrečný obřad (např. s biskupem, nebyl-li přítomen udílení křtu a biřmování) a mimoliturgickou oslavu. ▪ doporučuje se shromáždění nově pokřtěných ve výroční dny jejich křtu ▪ biskup by je měl navštívit alespoň jednou za rok, slavit s nimi eucharistií s přijímáním podobojí způsobou.	<p>Účelem je pomoci nově pokřtěným plně se začlenit do společenství věřících tak, aby z toho měli radost. Podílet by se na tom mělo celé společenství.</p>	<p>Mystagogie je období, ve kterém by měla být věnována péče neofytům, aby bylo zajištěno jejich včlenění do společenství a byli posílení v prvních krocích. Podle starobylé tradice by měli mít nově pokřtění zvláštní místo mezi věřícími během velikonoční doby. Měli by být zmíněni při homilii, v eucharistickém slavení a ve všeobecných přímluvách. Směrem ke konci velikonočního období, během Letnic, by se mělo konat liturgické slavení s mimoliturgickým slavením podle místních zvyklostí.</p>
--	--	--	---